

Stem en Ervaringen van Moeders (StEM)

Volgens de Zorgstandaard Integrale Geboortezorg (CPZ, 2016 en 2020) staat de zwangere vrouw centraal. De stuurgroep Zwangerschap en Geboorte concludeert in haar advies dat het noodzakelijk is om "een eigentijdse en betrouwbare zorg rond zwangerschap en geboorte te bouwen", waarin "oprechtheid, integriteit, transparantie, respect, gemeenschappelijke verantwoordelijkheid en vooral de zwangere centraal, sleutelbegrippen zijn" (Goed begin, 2009). De aanbevelingen van de zorgstandaard en de stuurgroep hebben ertoe geleid dat de organisatie van de verloskundige zorg anders moet worden ingericht. Daarnaast is er sprake van een toenemende medicalisatie in Nederland. Steeds minder vrouwen bevallen thuis en steeds meer vrouwen worden verwezen. Doordat de geboortezorg in Nederland zo sterk aan het veranderen is, is het belangrijk om te weten hoe vrouwen de Nederlandse geboortezorg in dit veranderende landschap ervaren.

Dit onderzoek is een landelijk onderzoek naar de verwachtingen van behoeftes en ervaringen van zwangere vrouwen

en vrouwen die pas bevallen zijn in Nederland. Hierin wordt een breed beeld gekregen van de verwachtingen en ervaringen zowel binnen als buiten de zorg. De uitkomsten van het StEM onderzoek geven input aan nieuw 'vrouw gericht' beleid gericht op de kennis, wensen en zorgen van vrouwen en niet op "wat wij denken dat het beste voor u is". Het onderzoek is geïnspireerd op het onderzoek van "Listening to Mothers" uit de Verenigde Staten, waar om de 4-6 jaar onderzoek wordt uitgevoerd over de ervaringen met de geboortezorg.

Het projectteam heeft vragenlijsten ontwikkeld, die passen bij de Nederlandse geboortezorg. Voorafgaand daaraan hebben ze kwalitatief onderzoek middels spiegelgesprekken uitgevoerd onder zwangere en pas bevallen vrouwen en hun verloskundige zorgverleners. Daarnaast hebben ze uitgebreid literatuuronderzoek verricht om alle factoren in beeld te brengen die van invloed zijn op de ervaringen tijdens de zwangerschap en de bevalling.

Doel onderzoek

Het doel van StEM is inzicht krijgen in de verwachtingen, behoeften, ervaringen, keuzes en beslissingen van zwangere en pas bevallen vrouwen ten aanzien van de perinatale periode en de geboortezorg in Nederland, en de factoren die daarop van invloed zijn. Hiervoor zijn drie vragenlijsten ontwikkeld specifiek voor de Nederlandse geboortezorg. Daarmee wordt getracht inzicht te verkrijgen in:

1. welke voorkeuren, verwachtingen en ervaringen vrouwen hebben in de perinatale periode zowel binnen als buiten het zorg systeem;
2. welke factoren de verwachtingen en ervaringen beïnvloeden;
3. hoe het huidige systeem van de geboortezorg door vrouwen wordt ervaren.

Resultaten

- Vragenlijsten ter evaluatie van de Nederlandse geboortezorg.
- Adviesrapport voor College Perinatale Zorg en ministerie van VWS
- Minimaal 6 internationale publicaties
- Proefschrift en promotie ter afronding van de studie

Bijdrage visie lectoraat

Een van de programmalijnen binnen het lectoraat Midwifery Science gaat over cliëntparticipatie. Om cliëntparticipatie in de geboortezorg te faciliteren en te realiseren is inzicht in de verwachtingen, behoeften en ervaringen van vrouwen in Nederland tijdens de perinatale periode onmisbaar. Dit project draagt daar in grote mate aan bij en geeft ons input voor andere projecten waarin wij 'goede' geboortezorg voor vrouwen onderzoeken en producten ontwikkelen waarin dit verder wordt ondersteund.

Lectoraat Midwifery Science

Het lectoraat Midwifery Science wil de fysiologische zwangerschap en geboorte bevorderen met als doel een gezonde start van een nieuw leven voor kinderen en hun ouders. Wij doen dit door het vormgeven en uitvoeren van interdisciplinaire projecten en onderzoek in samenwerking met verschillende partners en disciplines in de geboortezorg zoals verloskundigen, andere zorgverleners en (aanstaande) ouders.

Projectteam

Maaïke Vogels MSc (promovenda)
prof. dr. Marianne Nieuwenhuijze (lector)
prof. dr. Raymond de Vries
dr. Darie Daemers
dr. Luc Budé
Evelien Cellissen MSc

Looptijd

1 september 2016 (doorlopend)

Financiering

KNOV Wetenschapscommissie
Stichting Bijzondere Voorzieningen
Moederschapszorg (Heerlen)

Contact

Maaïke Vogels-Broeke
m.vogels@av-m.nl

www.av-m.nl/lectoraat